

«Associated Press»: Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης βασικό σημείο αναφοράς για τη θρησκευτική ελευθερία στην Τουρκία

[Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Καθώς ο Πάπας Λέων ΙΔ΄ προετοιμάζεται για το πρώτο του ταξίδι στο εξωτερικό με επίσκεψη στην Τουρκία, για να τιμήσει ένα κομβικό γεγονός που διαμόρφωσε τα θεμέλια του Καθολικού και Ορθόδοξου Χριστιανισμού, αναζωπυρώνεται η αισιοδοξία για την ενδεχόμενη επαναλειτουργία της Ελληνικής Ορθόδοξης [Θεολογικής Σχολής](#), η οποία παραμένει κλειστή από το 1971.

Όπως αναφέρει στο σχετικό δημοσίευσμά του το «Associated Press», η Θεολογική Σχολή της Χάλκης έχει γίνει σύμβολο της ορθόδοξης κληρονομιάς και βασικό

σημείο αναφοράς στη συζήτηση για τη θρησκευτική ελευθερία στην Τουρκία.

Βρίσκεται στη Χάλκη, ανοιχτά της Κωνσταντινούπολης, και κάποτε εκπαίδευε γενιές Ελλήνων Ορθόδοξων πατριαρχών και κληρικών — ανάμεσά τους και τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α΄, τον πνευματικό ηγέτη περίπου 300 εκατομμυρίων Ορθόδοξων χριστιανών παγκοσμίως.

Η Τουρκία έκλεισε τη Σχολή στο πλαίσιο νόμων που περιόριζαν την ιδιωτική ανώτατη εκπαίδευση, και παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις θρησκευτικών ηγετών και οργανώσεων δικαιωμάτων — καθώς και τις μεταγενέστερες νομικές αλλαγές που επέτρεψαν την άνθηση των ιδιωτικών πανεπιστημίων — παραμένει κλειστή.

Η δυναμική για την επαναλειτουργία της ενισχύθηκε όταν ο Τούρκος Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν συζήτησε το θέμα με τον Πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ στον Λευκό Οίκο τον Σεπτέμβριο, σημειώνει το «AP» . Ο Ερντογάν είπε ότι η Τουρκία θα «κάνει αυτό που της αναλογεί». Στο παρελθόν είχε συνδέσει την επαναλειτουργία με αντίστοιχα μέτρα της Ελλάδας για τη βελτίωση των δικαιωμάτων των μουσουλμάνων στη χώρα.

Η Σχολή, που ιδρύθηκε το 1844, περιβάλλεται σήμερα από σκαλωσιές καθώς

συνεχίζονται οι εργασίες ανακαίνισης. Στο εσωτερικό, ένας όροφος που λειτουργεί ως χώρος διαμονής του κλήρου και δύο αίθουσες έχουν ήδη ολοκληρωθεί, έτοιμες να υποδεχθούν φοιτητές όταν επαναλειτουργήσει.

Στο πλαίσιο της επίσκεψής του, που ξεκινά την Πέμπτη, ο Πάπας Λέων θα συναντήσει τον Ερντογάν και θα συμμετάσχει με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο σε εκδηλώσεις για τα 1.700 χρόνια από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας. Επειτα θα ταξιδέψει στον Λίβανο για το δεύτερο μέρος του ταξιδιού.

Η Τουρκία είναι πλέον «έτοιμη να κάνει το μεγάλο βήμα προς όφελος της χώρας, των μειονοτήτων και των θρησκευτικών δικαιωμάτων», δήλωσε στο «Associated Press» ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Ελπιδοφόρος, σε βιντεοσύνδεση από τη Νέα Υόρκη.

Επιτροπή με εκπροσώπους του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της τουρκικής κυβέρνησης έχει ξεκινήσει συζητήσεις. Ο Αρχιεπίσκοπος εξέφρασε αισιοδοξία ότι η Σχολή θα μπορούσε να ανοίξει ξανά ήδη από την αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

«Το να μένει αυτή η Σχολή κλειστή για πάνω από 50 χρόνια είναι ένας πολιτικός και διπλωματικός αναχρονισμός που δεν βοηθά τη χώρα μας», είπε. «Έχουμε τόσα

ιδιωτικά πανεπιστήμια και σχολεία στην Τουρκία — το να παραμένει κλειστή μόνο η Χάλκη δεν βοηθά κανέναν».

Δοκιμασία θρησκευτικών ελευθεριών

Η τύχη της Σχολής θεωρείται εδώ και δεκαετίες κριτήριο για την αντιμετώπιση των θρησκευτικών μειονοτήτων στην κατά πλειοψηφία μουσουλμανική Τουρκία. Οι χριστιανοί υπολογίζονται σε 200.000–370.000 σε πληθυσμό σχεδόν 86 εκατομμυρίων.

Από το 2002, η κυβέρνηση Ερντογάν έχει προβεί σε ορισμένες μεταρρυθμίσεις, όπως η επαναλειτουργία χώρων λατρείας και η επιστροφή κάποιων απαλλοτριωμένων περιουσιών. Ωστόσο τα προβλήματα παραμένουν.

Το Σύνταγμα εγγυάται τη θρησκευτική ελευθερία, όμως μόνο οι Αρμένιοι, οι Έλληνες και οι Εβραίοι — οι μη μουσουλμανικές μειονότητες που αναγνωρίστηκαν από τη Συνθήκη της Λωζάννης το 1923 — μπορούν να λειτουργούν χώρους λατρείας και σχολεία. Άλλες χριστιανικές ομάδες συχνά δυσκολεύονται να αναγνωρίσουν επίσημα εκκλησίες ή οργανώσεις.

Υπήρξαν μεμονωμένα βίαια περιστατικά, όπως η επίθεση του 2024 σε καθολική

εκκλησία της Κωνσταντινούπολης όπου ένας πιστός σκοτώθηκε τη στιγμή της λειτουργίας. Την ευθύνη ανέλαβε το Ισλαμικό Κράτος.

Η Τουρκία διέψευσε αναφορές περί απέλασης μελών προτεσταντικών ομάδων ως απειλή για την εθνική ασφάλεια, κάνοντας λόγο για «εκστρατεία παραπληροφόρησης».

Το 2020, η Αγία Σοφία μετατράπηκε και πάλι σε τζαμί, προκαλώντας διεθνή αντίδραση. Αν και προηγούμενοι πάπες την είχαν επισκεφθεί, δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα του Λέοντα.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο αναγνωρίζεται διεθνώς ως «πρώτο μεταξύ ίσων» στην Ορθοδοξία. Η Τουρκία όμως δεν αναγνωρίζει το οικουμενικό καθεστώς και υποστηρίζει ότι ο Πατριάρχης είναι μόνο θρησκευτικός ηγέτης της ελληνικής μειονότητας, επικαλούμενη τη Συνθήκη του 1923.

«Μια σχολή με αυτό το πνεύμα»

Στη Σχολή, η Αγκνες Καλτσογιάννη, επισκέπτρια από την Ελλάδα, είπε ότι η επαναλειτουργία της θα μπορούσε να αποτελέσει αφετηρία βελτίωσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων:

«Πρέπει να υπάρξει σταδιακή βελτίωση ανάμεσα στις δύο χώρες σε όλα τα επίπεδα, και αυτό εδώ το μέρος μπορεί να γίνει αφετηρία μιας μεγάλης πολιτιστικής σύγκλισης», είπε.

Ο Αρχιεπίσκοπος Ελπιδοφόρος, 57 ετών, ήταν πολύ νέος για να φοιτήσει στη Χάλκη και αναγκάστηκε να σπουδάσει στην Ελλάδα. Υπηρέτησε όμως ως ηγούμενος της Μονής για οκτώ χρόνια.

«Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης είναι στην καρδιά μου», είπε.

Οταν ρωτήθηκε για τη σημασία της Σχολής για την Ορθόδοξη κοινότητα, απάντησε ότι η Χάλκη αντιπροσωπεύει «ένα πνεύμα ανοιχτό στις νέες ιδέες, στον διάλογο και στη συνύπαρξη, απορρίπτοντας τον εθνικισμό, τις θρησκευτικές προκαταλήψεις και τη ρητορική μίσους». «Ολόκληρος ο κόσμος χρειάζεται μια σχολή με αυτό το πνεύμα», είπε.

Πηγή: «Associated Press» - [Εθνικός Κήρυκας](#)

Διαβάστε επίσης: [Αισιοδοξία στο Φανάρι για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης](#)